

Rapport

Een onderzoek naar de betaling door de Belastingdienst van een belastingteruggaaf op een niet gewenst bankrekeningnummer.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de Belastingdienst/Centrale administratie niet gegrond.

Datum: 18 januari 2017

Rapportnummer: 2017/008

SAMENVATTING

De Belastingdienst heeft de aan verzoeker toekomende belastingteruggaaf gestort op een rekeningnummer dat bij verzoeker niet meer in gebruik is. Verzoeker wil dat de Belastingdienst het bedrag alsnog op het juiste bij hem in gebruik zijnde rekeningnummer betaalt. De Nationale ombudsman oordeelt dat in dit geval de Belastingdienst geen verwijt valt te maken van het betalen op het niet meer bij verzoeker in gebruik zijnde rekeningnummer. De Belastingdienst heeft gedaan wat van hem verwacht mocht worden om de juistheid van verzoekers rekeningnummer voor de teruggaaf te verifiëren. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman heeft de Belastingdienst bevrijdend betaald.

WAT IS DE KLACHT?

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst/Centrale administratie (hierna: de Belastingdienst) een voor hem bestemde teruggaaf inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen over het jaar 2007 niet alsnog wil overmaken naar het door hem gewenste rekeningnummer.

WAAR GAAT HET OM?

Verzoeker is op 4 oktober 2006 verhuisd naar Bonaire. In verband met de emigratie heeft hij zijn oude bankrekeningnummer X opgezegd en een nieuw bankrekeningnummer Y gekregen. Verzoeker verzocht de Belastingdienst rond dat moment van emigratie¹ om zijn zorgtoeslag, die tot dan toe werd overgemaakt op bankrekeningnummer X, voortaan over te maken op zijn nieuwe bankrekeningnummer Y. De tekst van het verzoek luidde:

Hierbij verzoek ik U de maandelijkse zorgtoeslag in het vervolg over te maken naar (bank; N.o.), rekening Y t.n.v. (verzoeker; N.o.).

Dit in verband met opheffing van (...) rekening X, waar de toeslag tot op heden naar toe werd geboekt.

De Belastingdienst/Toeslagen stortte overeenkomstig dit verzoek de aan verzoeker toegekende zorgtoeslag over 2007 en 2008 op bankrekeningnummer Y.

Aan verzoeker werd op 29 februari 2008 een aangifteformulier inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen (hierna ib/pvv) 2007 uitgereikt. Op het aangiftebiljet stond bankrekeningnummer X vermeld als het bij de Belastingdienst bekende rekeningnummer.

¹ De brief van verzoeker was ongedateerd.

De aangifte werd ingediend door verzoekers accountant.² Door de accountant is op de aangifte nogmaals bankrekeningnummer X vermeld als het rekeningnummer dat gebruikt dient te worden voor de teruggaaf. Althans, de accountant maakte niet kenbaar dat een ander bankrekeningnummer moest worden gebruikt. De aangifte ib/pvv 2007 leidde tot een teruggaaf van € 1.778. Op de definitieve aanslag stond vermeld dat het bedrag van de teruggaaf zou worden gestort op bankrekeningnummer X wat ook daadwerkelijk op 5 februari 2010 is gebeurd.

Nadat verzoeker op 26 februari 2010 de definitieve aanslag ib/pvv 2007 ontving en hem duidelijk werd dat de Belastingdienst het bedrag op bankrekeningnummer X had gestort in plaats van bankrekeningnummer Y, vroeg hij de Belastingdienst om het bedrag van de teruggaaf ib/pvv 2007 alsnog op het juiste bankrekeningnummer Y te betalen. Hij wees er op dat hij bovengenoemde wijziging had doorgegeven. De Belastingdienst was daar niet toe bereid. Volgens de Belastingdienst was bevrijdend betaald op bankrekeningnummer X dat door verzoeker zelf was opgegeven op de aangifte ib/pvv 2007. Uit service-overwegingen was de rechthebbende op bankrekeningnummer X gevraagd om het bedrag terug te storten. Verzoeker werd aangegeven dat hij een civiele procedure moest starten toen aan dat verzoek geen gevolg werd gegeven.

WAT WAS DE AANLEIDING VOOR DE KLACHT BIJ DE NATIONALE OMBUDSMAN?

Nadat de Belastingdienst in mei 2015 de door verzoeker ingediende klacht had afgehandeld, wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman. Hij is het er niet mee eens dat de Belastingdienst weigert om de teruggaaf over 2007 opnieuw over te maken naar zijn nieuwe en juiste bankrekeningnummer Y. Hij wijst er op dat hij eind 2006 de Belastingdienst er van in kennis heeft gesteld dat het oude bankrekeningnummer X werd opgeheven en dat hij een nieuw bankrekeningnummer had. De zorgtoeslag werd overeenkomstig dit verzoek overgemaakt op zijn nieuwe bankrekeningnummer Y. Hij vindt dat hij er van uit mocht gaan dat dat ook zou gebeuren voor de ib/pvv. Hij heeft immers te maken met één Belastingdienst. De mededeling dat bankrekeningnummer X werd opgeheven had de Belastingdienst in zijn gehele administratie moeten doorvoeren. Dat hij in de brief alleen vroeg om wijziging voor de zorgtoeslag kwam doordat hij voordien zelfstandig ondernemer was en andere betalingen en ontvangsten via de zakenrekening liepen. De zorgtoeslag was de enige betaling die via bankrekeningnummer X liep. Ten slotte wees verzoeker er op dat een naam-nummer controle de opgetreden problemen had voorkomen.

Verzoeker merkte op dat de Belastingdienst lang had gedaan over de afhandeling van de aangifte ib/pvv 2007, namelijk twee jaren. Als de afhandeling tijdig was geweest was het bankrekeningnummer X wellicht nog niet aan een ander toegekend of was terugvordering van de nieuwe bankrekeninghouder – die ook was geëmigreerd – eenvoudiger geweest.

² Verzoeker had met zijn ex-partner afgesproken dat na de emigratie de accountant de afwikkeling van de Nederlandse belastingzaken zou verzorgen.

WAT HEEFT DE NATIONALE OMBUDSMAN ONDERZOCHT?

De Nationale ombudsman heeft een onderzoek ingesteld naar de beslissing van de Belastingdienst om de teruggaaf ib/pvv 2007 niet opnieuw te storten op het door verzoeker gewenste rekeningnummer.

HOE REAGEERDE DE BELASTINGDIENST?

In reactie op de stelling van verzoeker dat hij er op mocht vertrouwen dat de wijziging van het bankrekeningnummer voor de zorgtoeslag ook voor de ib/pvv zou gelden, wees de Belastingdienst er op dat, anders dan nu het geval is, destijds de mogelijkheid bestond om bij de Belastingdienst meerdere bankrekeningnummers aan te houden.³ Dat betekent dat een verzoek om de zorgtoeslag over te maken naar een ander bankrekeningnummer niet automatisch inhield dat dat ook voor de ib/pvv gold.

De Belastingdienst heeft de door verzoeker overgelegde ongedateerde brief waarmee hij eind 2006 verzocht om wijziging van het rekeningnummer voor de zorgtoeslag in zijn administratie niet kunnen achterhalen. Hoe dan ook, ook uitgaande van de wijziging van eind 2006 geldt dat deze met het indienen van de aangifte ib/pvv 2007 weer ongedaan is gemaakt. Immers, de accountant die de aangifte ib/pvv 2007 indiende, bevestigde in die aangifte nogmaals het daarop vermelde bankrekeningnummer X als het bankrekeningnummer dat voor uitbetaling gebruikt diende te worden. De Belastingdienst mocht daarom van de juistheid van dit bankrekeningnummer uitgaan en heeft op redelijke gronden kunnen aannemen dat de ontvanger van de betaling als schuldeiser tot de betaling gerechtigd was.

De Belastingdienst merkte op dat de definitieve aanslag ib/pvv 2007 ruimschoots binnen de wettelijke termijn van drie jaar was opgelegd.

WAT IS HET OORDEEL VAN DE NATIONALE OMBUDSMAN?

De Belastingdienst heeft verzoekers teruggave ib/pvv 2007 ten bedrage van € 1.778 gestort op een rekeningnummer dat niet meer bij verzoeker in gebruik is. Verzoeker is het er niet mee eens dat de Belastingdienst niet bereid is om het bedrag alsnog op het juiste bij hem in gebruik zijnde bankrekeningnummer te betalen.

³ Tot 1 december 2013 was het mogelijk om voor verschillende teruggaafsoorten/voorschotten verschillende rekeningnummers op te geven. Dit was gegrond op de behoefte van belastingplichtigen/toeslaggerechtigden die soms de teruggaven op verschillende rekeningnummers (gescheiden) wilden hebben. Na 1 december 2013 is dat niet meer mogelijk en hanteert de Belastingdienst maar één bankrekeningnummer. Hierbij wordt bij de opgave en verwerking van het bankrekeningnummer op naam en nummer gecontroleerd.

De Nationale ombudsman toetst de onderzochte gedraging aan het vereiste van goede organisatie. Dit vereiste houdt in dat de overheid er voor zorgt dat haar organisatie en haar administratie de dienstverlening aan de burger ten goede komt. Zij werkt secuur en vermijdt slordigheden. Eventuele fouten worden zo snel mogelijk hersteld.

Verzoeker heeft omstreeks oktober 2006 aan de Belastingdienst een wijziging van zijn bankrekeningnummer doorgegeven. Hij liet de Belastingdienst weten dat bankrekeningnummer X was opgeheven en dat hij de zorgtoeslag op het vanaf dat moment in gebruik zijnde bankrekeningnummer Y wilde ontvangen. Hoewel de Belastingdienst de ongedateerde brief van verzoeker in zijn administratie niet kon achterhalen, wordt het er voor gehouden dat de brief van verzoeker is ontvangen en verwerkt. De zorgtoeslag 2007 en 2008 werd namelijk in overeenstemming met het gedane verzoek op bankrekeningnummer Y betaald.

De Belastingdienst geeft aan dat verzoeker alleen voor de zorgtoeslag vroeg om voortaan in plaats van bankrekeningnummer X gebruik te maken van bankrekeningnummer Y. Dat betekent – aldus de Belastingdienst – dat de doorgegeven wijziging geen betekenis heeft voor andere belastingen zoals de inkomstenbelasting. Verzoeker is het daarmee niet eens. Hij wijst er op dat hij heeft aangegeven dat bankrekeningnummer X was opgeheven en dat hij met één Belastingdienst te maken heeft. Hij vindt daarom dat hij er van uit mocht gaan dat de Belastingdienst in zijn administratie het 'opgeheven' bankrekeningnummer niet alleen had verwijderd voor de zorgtoeslag maar ook voor andere belastingen. Bovendien vindt hij het niet juist dat de Belastingdienst heeft nagelaten om een naam-nummer controle uit te voeren en te lang over de aanslagregeling heeft gedaan.

De Belastingdienst wijst er terecht op dat in 2006 de mogelijkheid bestond dat belastingplichtigen/toeslaggerechtigden voor verschillende toeslagen/belastingen verschillende bankrekeningnummers hanteerden. Dat betekent dat inderdaad een doorgegeven wijziging van een bankrekeningnummer die expliciet is gekoppeld aan een specifieke toeslag/belasting niet automatisch betekent dat die wijziging ook moet gelden voor een andere toeslag/belasting. In dit geval is de door verzoeker doorgegeven wijziging specifiek gekoppeld aan de zorgtoeslag. In principe kon de verwerking van de wijziging dan ook beperkt blijven tot de zorgtoeslag. Verzoeker wijst er echter op dat hij in zijn brief heeft aangegeven dat het oude bankrekeningnummer is opgeheven. Dat zou volgens hem meebrengen dat een adequate reactie zou zijn geweest dat het bankrekeningnummer in de volledige administratie van de Belastingdienst zou zijn verwijderd. Wat hiervan ook zij, de Nationale ombudsman stelt vast dat ruim na de doorgegeven wijziging in 2006 aan verzoeker een aangifte ib/pvv 2007 is uitgereikt. Op die aangifte stond het oude rekeningnummer X vermeld als rekeningnummer dat gebruikt kon worden voor de teruggave. Door de accountant die de aangifte indiende, werd nogmaals bevestigd dat rekeningnummer X gebruikt kon worden voor de teruggaaf, althans door hem werd geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om aan te geven dat de teruggave op een ander rekeningnummer moest worden betaald. Onder deze

omstandigheid valt de Belastingdienst niet te verwijten dat hij de teruggave ib/pvv 2007 betaalde op rekeningnummer X. De Nationale ombudsman heeft meermalen geoordeeld dat de vermelding door de Belastingdienst op het aangiftebiljet van een rekeningnummer kan worden aangemerkt als het aanbieden ter verificatie daarvan en dat de Belastingdienst mag uitgaan van de reactie daarop van de betrokken belastingplichtige⁴. De Belastingdienst heeft na ontvangst daarvan betaald op het rekeningnummer dat stond vermeld op het aangiftebiljet. Daarmee is de Nationale ombudsman van oordeel dat de Belastingdienst bevrijdend heeft betaald.

De omstandigheid dat de Belastingdienst geen naam-nummer controle heeft gedaan alvorens het bedrag van de teruggaaf ib/pvv 2007 op bankrekeningnummer X te storten maakt dit oordeel niet anders. Het risico van het niet (laten) controleren van naam en rekeningnummer van een belastingplichtige ligt bij de Belastingdienst. Een uitzondering kan worden gemaakt als de Belastingdienst voldoende inspanning heeft verricht om na te gaan op welk nummer dient te worden gestort. Met de hiervoor beschreven handelwijze heeft de Belastingdienst naar het oordeel van de Nationale ombudsman gedaan wat van hem verwacht mocht worden om de juistheid van verzoeksters rekeningnummer voor teruggaaf te verifiëren. Ook voor zover de behandeling van de aangifte ib/pvv 2007 langer heeft geduurd dan gebruikelijk doet dat aan het oordeel van de Nationale ombudsman niet af.

Zoals hierboven aangegeven heeft de Belastingdienst bevrijdend betaald. Dat de Belastingdienst een poging heeft gedaan om de teruggaaf terug te vorderen van de niet-rechthebbende, dient te worden gezien als serviceverlening door de Belastingdienst.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

⁴ Zie onder meer het rapport van de Nationale ombudsman van 23 december 2013 (2013/200).